

Is Prehospital Organisation ready ?
HASTANE ÖNCESİ
ORGANİZASYONLARA HAZIR MIYIZ ?

Yrd. Doç. Dr. Murat AYAN
Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tıp Fakültesi Acil
Tıp Anabilimdalı

SUNUM PLANI

- Tanım
- Afete hazırlık aşamaları
- Afetteki kurumlar
- Özet
- Sonuç

TANIM

- WHO;
- Bir felakati harici yardımı gerektirecek büyüklükte ani bir ekolojik fenomen olarak tanımlamaktadır.

-
- 17 Ağustos 1999 Marmara Depremi
 - 2004'teki Pasifik Okyanus Tsunamisi
 - 2010'da Haiti'deki Deprem gibi
 - 2011'de Van-Erciş Depremi

AFET

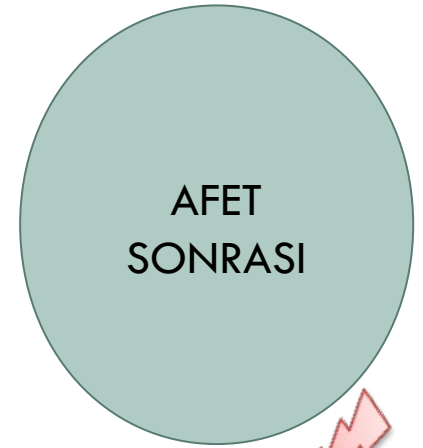
Acil yardım

AFET
ÖNCESİ

Hazırlık
Zarar azaltma

AFET
SONRASI

İyileştirme
Yeniden inşa

HAZIRLIK AŞAMASI

- Afet öncesi ve sonrasında uygulanan mevzuat ve kurumsal yapılanmanın geliştirilmesi,
- Acil durum planlarının hazırlanması ve geliştirilmesi, bu planlarda görev ve sorumluluk verilen personelin, eğitim ve tatbikatlarla, bilgi düzeyinin geliştirilmesi,
- Arama-kurtarma faaliyetlerinin örgütlenmesi, geliştirilmesi yaygınlaştırılması,
- Toplumsal farkındalık oluşturma

HAZIRLIK AŞAMASI

- Afet öncesi ve sonrasında uygulanan mevzuat ve kurumsal yapılanmanın geliştirilmesi

1924 YILINDA
“HAREKETİ ARZ
FELAKETZEDEGAN
I KOMİSYONU” 1924
Erzurum depremi

23/7/1995 TABİİ AFET NEDENİYLE MEYDANA GELEN HASAR VE TAHRİBATA İLİŞKİN HİZMETLERİN YÜRÜTÜLMESİNE DAİR KANUN

Tabii afete maruz kalan yörelerde normal hayatın devamını sağlayacak hizmetlerin yürütülmesi, hasar ve tahribatın giderilmesi ile fonlardan yapılacak yardıma ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

12/08/2001- YAPI DENETİMİ UYGULAMA USUL VE ESASLARI YÖNETMELİĞİ

Can ve mal güvenliğini teminen, imar planına, fen, sanat ve sağlık kurallarına, standartlara uygun, kaliteli yapı yapılması için proje ve yapı denetimini sağlamak

18/08/2012 Doğal Afet Sigortaları Kurumu (DASK) kanunu

- 4 milyon olan zorunlu konut sayısı
- 2014 yılında 6 milyon
- 2017 yılında 10 milyon
- Gelişmiş ülkelerde maddi zararın yarısı sigortalar tarafından ödeniyor
- DASK tarafından ödenen 136 milyon lira

HAZIRLIK AŞAMASI

- Kamu kurum ve kuruluşların acil durum planlarının hazırlanması ve geliştirilmesi

**HASTANELER
İTFAİYE
KIZILAY
POLİS
JANDARMA
112
UMKE**

HASTANE AFET PLANI(HAP)

- Herkes ve her kurum her tehlikede ne yapacağını bilmeli
- 1987 Kuzey Kaliforniya Hastaneler Kurulu- Hastaneler için depreme hazırlık klavuzu
- 2000 yılında ise Türkiye gündemine başlamıştır

HAP Başkanı

Hasta Takip ve
Bilgilendirme S.

Halkla İlişkiler S.

Kurumlar Arası
Koordinasyon S.

Ulaşım Sorumlusu

Güvenlik Şefi

Uluslararası İlişkiler S.

Lojistik/Planlama Şefi

Finans Sorumlusu

İnsan Kaynakları S.

Operasyon Şefi

Alt Yapı/ Teknik Hiz. S.

Hasar Tespit/ Kontrol S.

Araştırma/ Taşıma S.

Ayniyat S.

Beslenme S.

Enf./Sanitasyon S.

Durum Değerlendirme S.

Haberleşme Hizmet S.

Satın Alma S.

Hasta Çıkış S.

İnsan Gücü S.

Tıbbi
Personel S.

Hemşirelik
Hizmetleri S.

Personel
Yakınları S.

Tıbbi Bakım
Direktörü

Destek Birimleri
Direktörü

Psikososyal
D.H.S.

Laboratuvar S.

Kan Merkezi S.

Radyoloji S.

Eczane S.

Tıbbi
Malzeme S.

Tıbbi
Cihaz S.

Personel
Sosyal
Destek S.

Psikolojik
Destek S.

Yataklı Birimler S.

Acil Tedavi B. S.

Cerrahi S.

Dahiliye S.

Yoğun
Bakımlar S.

Hemşire
Hizmetleri S.

Poliklinik S.

112 Sorumlusu

Triaj Sorumlusu

Kırmızı Alan S.

Sarı Alan S.

Yeşil Alan S.

Morg Sorumlusu

HAP ESASLARI

- Risk analizi
- Plan aktivasyonu
- İl afet planı ile entegrasyon
- Hatane personelinin alarma geçirilmesi
- Görev tanımları
- Tahliye ve alternatif tedavi alanların planlanması
- Lojistik yönetimi(gıda,ilaç,su,tıbbi malzeme)

HAP'ın KURUMLARLA ENTEGRASYONU

- İl Sağlık Müdürlüğü
- 112 Ambulans Servisi
- Yerel ve Merkezi Yönetim Birimleri (Valilik, Belediye vs)
- Sivil Savunma Teşkilatı
- İtfaiye
- Emniyet

HAP'ın KURUMLARLA ENTEGRASYONU

- Alandaki hastane afet timleri, UMKE, Kızılay ve diğer hastaneler
- Meslek odaları
- Diyaliz merkezleri
- Ambulans/ulaşım/helikopter şirketleri
- Eczaneler, ilaç depoları
- Sivil Toplum Örgütleri

HAZIRLIK AŞAMASI

- Kamu kurum ve kuruluşlar

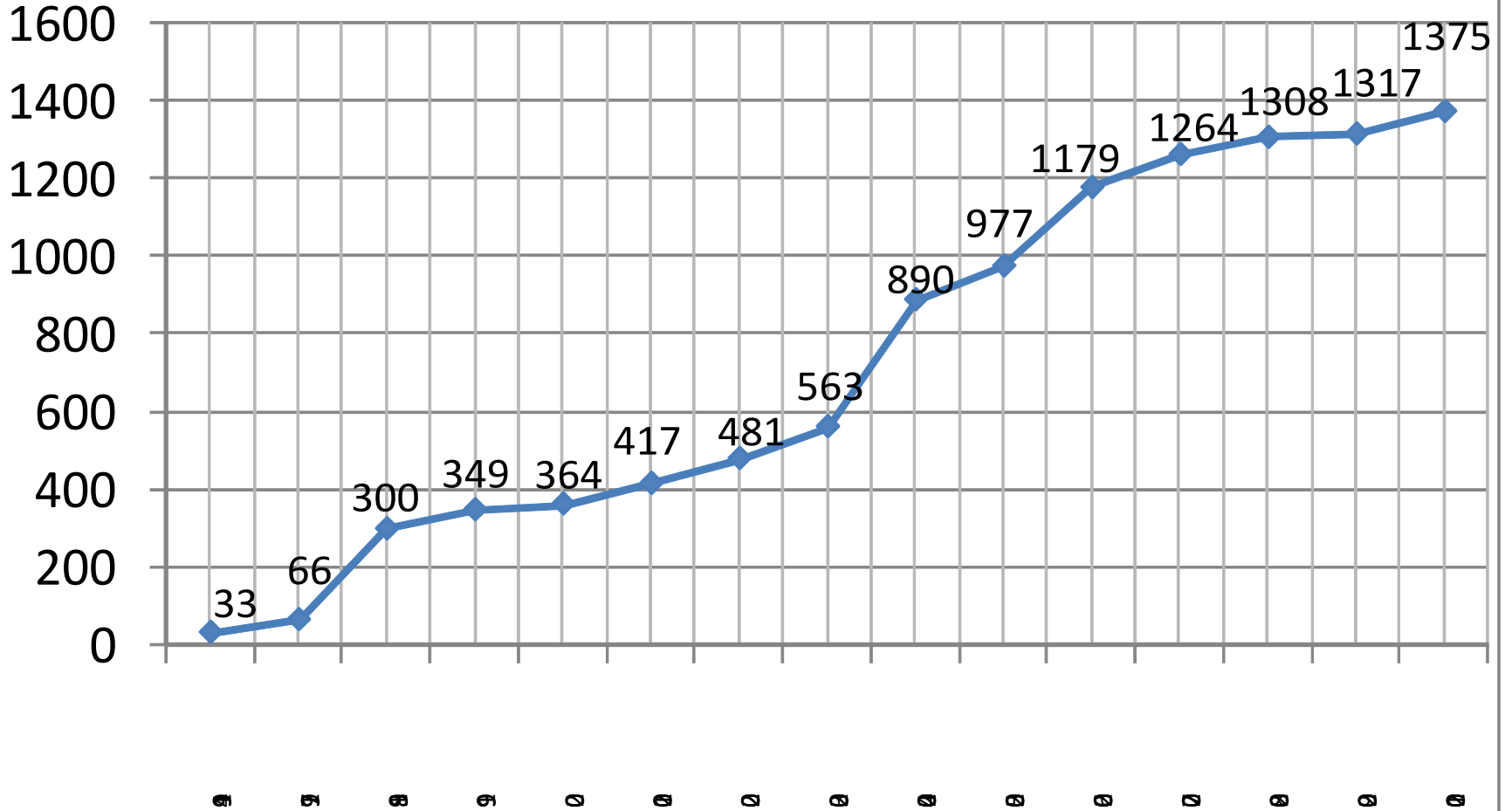

112 ACİL

Hasta / Yaralıya ulaşım

112 İSTASYON SAYISI

Yeni açılacak 411 istasyon ile 2011 yılında 1786 istasyon sayısına ulaşılabacaktır.

112 acil ambulansları

□ Kara ambulansları	2563
□ Kar paletli ambulans	174
□ Snow track	20
□ Motosiklet	52
□ UMKE aracı	50
□ Deniz ambulansları	4
□ Hava ambulansları	
□ Ambulans Uçak	4 (3)

HELİPORTLAR

- Ankara ve İstanbul'da iki adet
- Çanakkale, Bursa, İzmir, Antalya,
- Afyon, Adana, Kayseri, Diyarbakır,
- Van, Erzurum, Trabzon, Konya, Samsun
- Toplamda 17 adet ambulans helikopter

AMBULANS HELİKOPTERLER

AMBULANS UÇAKLAR

- Ankara Esenboğa Hava Meydanı-2
- İzmir-1
- Gaziantep-1
- Toplamda 4 adet

AMBULANS UÇAK İKMALSİZ KAPSAMA ALANI

KAR PALETLİ AMBULANSLAR

ÇOKLU YARALI TAŞIYAN AMBULANS

DENİZ AMBULANSI

(İstanbul, Marmara Adası, Gökçeada, Çanakkale)

MOTORSİKLET

HAZIRLIK AŞAMASI

- Kamu kurum ve kuruluşlar

İTFAİYE

İTFAİYE

- Eğitim şubesi
- Önleme şubesi
- Müdahale şubesi
 - ▣ *Sualtı arama kurtarma*
 - ▣ *Yüksekten kurtarma ekibi*
 - ▣ *Alçaktan kurtarma ekibi*
 - ▣ *Arama kurtarma ekibi*
 - ▣ *Yangın ekibi*
 - ▣ *Trafik kazalarına müdahale ekibi*

- Tıbbi yardım organizasyonunu desteklemek
- Çadırların kurulması
- Bölgenin aydınlatılması
- Çadırların ısıtılması
- Olay yerinde ve triyaj alanında yaralı taşınması

HAZIRLIK AŞAMASI

- Arama-kurtarma faaliyetlerinin örgütlenmesi, geliştirilmesi yaygınlaştırılması

ULUSAL MEDİKAL KURTARMA EKİPLERİ

- UMKE personeli timlere ayrılarak görev yapar. Bir UMKE timi, en az biri hekim olmak üzere 5 sağlık personelinin oluşur.
- İllerin afet risk durumuna göre UMKE timleri; dağda kurtarma timi, suda kurtarma timi, KBRN timi, hava kurtarma ve/veya nakil timi olarak yapılandırılır ve bu yönde eğitim almaları sağlanır.

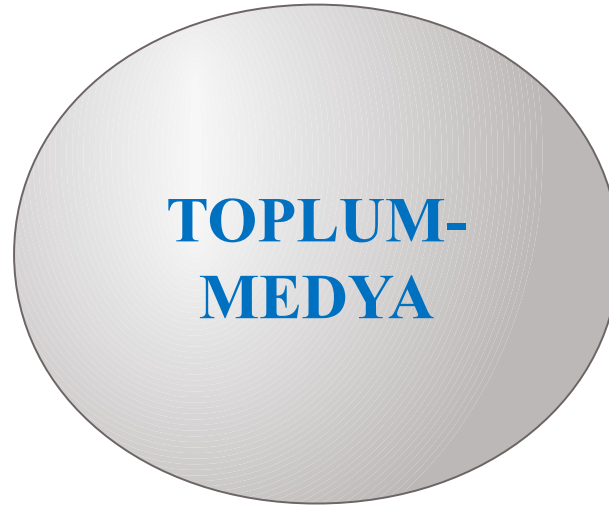
- 4440 UMKE personeli
- 50 UMKE aracı
- 100 adet uydu telefonu
- Şişirilebilir çadır setlerinden oluşan ve her birinde dekontaminasyon ünitesi, ameliyathane, yoğun bakım, görüntüleme ünitesi ve laboratuvar bölümleri bulunan 27 set

HAZIRLIK AŞAMASI

- Toplumsal farkındalık oluşturma

MEDYA-TOPLUM

- Depreme Hazırlık Bilincinin Geliştirilmesi ve Halk Eğitimi
- Depreme Hazırlılık Kültürünün Eğitim Sisteminde Aktarılması
- Toplumun ve Yerel Toplulukların Örgütlenmesi
- Üniversite Öğretim Programlarının Gözden Geçirilmesi
- Medya ayağı kullanılarak halkın sürekli bilgilendirme ve bilinçlendirilmesi

ZARAR AZALTMA

- Afet tehlikesi ve riskinin belirlenmesi, mümkünse önlenmesi
- Kentsel dönüşüm projeleri, bazı kritik yapı ve tesislerin güçlendirilmesi
- Kayıpların azaltılması için alınması gereken önlemler,
- Araştırma-geliştirme politikaların oluşturulması

ZARAR AZALTMA

- Afet tehlikesi ve riskinin belirlenmesi, mümkünse önlenmesi

**Çevre ve Şehircilik
Bakanlığı ile Afet
ve Acil Durum
Yönetimi
Başkanlığı'nın
(AFAD)
Kentsel Dönüşüm
Hizmetleri Genel
Müdürlüğü**

ZARAR AZALTMA

□ Afet

tehlikesi ve

- Riskli binaların tespitine ilişkin maliyet metrekaresine birim fiyatı 2,25 TL
- 100'er metrekaresinden 10 dairelik bir binanın deprem testi 2 bin lira.
- Bina risk raporunun ardından yıkım süreci
- Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkındaki Kanun kapsamında önümüzdeki 20 yıllık süreçte 14 milyon binanın kontrolden geçirilmesi planlanıyor.

ARGE

- UrEDAS
- (Urgent Earthquake Detection and Alarm System=Acil Deprem Saptama ve Alarm Sistemi)
- REDI (Rapid Earthquake Data Integration=Hızlı Deprem Veri Bütünleşmesi)

- Nükleer santrallerin, kimyasal gaz ve tesislerin uyarılması
- Elektrik gaz ve dağıtımın kesilmesi
- Petrol dağıtım borularının kesilmesi
- Tren, metro, tramvayların durdurulması
- Hastane hava alanların uyarılması
- Bina ve yapılarda kapıların açılması, asansörlerin belirli katlarda durdurulması

- T.C Bakanlar kurulu (5 Nisan 2001)
- Boğaziçi Üniv. Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsü
- İstanbul Deprem Erken Uyarı ve Acil Müdahale Projesi
- En az 3 istasyon-eşik seviye ölçümü
- Yazılım tarafından otomatik alarm sistemi

EKSİKLİKLERİMİZ

- Hiyerarşik ve merkeziyetçi yapı anlayışı
- Merkezi ve yerel yönetimler arasındaki koordinasyonsuzluk
- Plan aktivasyonları
- Sosyal devlet anlayışı
- Nüfusun tehlikeli bölgelerde toplanmış olması
- Arazi kullanımı esasları

ÖZET

- Afet yönetim sistemi merkezi, yerel ve sivil kuruluşlarla birlikte planlanmalı
- Afet yönetiminde mevzuat ve kurumsal yapılanma, açıklık, saydamlık, katılımcılık ve hesap verebilirlik şeklinde düzenlenmelidir
- Gerçekçi ve kalıcı bir kurumsal yapılanma sağlanmalı
- Risk azaltma kültürü oluşturmali

AFET

TÜRK KIZILAYI

GECE MESAISİNDE
TEKME VE YUMRUKLAR

SONUÇ

- 1999'dan öncesine göre depreme hazırlık konusunda gerek kamu kuruluşları gerek kanun ve yönetmenlikler bazında, gerekse toplumsal farkındalık yönünden iyi durumdayız,
- Ancak gelişmiş ülkelere göre hala eksikliklerimiz var

KAYNAKLAR

- *[HTTP://WWW.UMKE.ORG/UMKE-NEDİR-S3.HTML](http://www.umke.org/umke-nedir-s3.html)(İNDİRİLME TARİHİ 20.09.2012)*
- *1. TÜRKİYE DEPREM MÜHENDİSLİĞİ VE SİSMOLOJİ KONFERANSI 11-14 EKİM 2011 – ODTÜ – ANKARA*
- *HAKAN ASAF ALÇIK.DEPREM ERKEN UYARI SİSTEMLERİ. VAN DEPREMİ VE DEPREM ÖZEL SAYISI, 2011JEOFİZİKBÜLTENİ*
- *ULUSAL DEPREM KONSEYİ (UDK), DEPREM ZARARLARINI AZALTMA ULUSAL STRATEJİSİ ANKARA, 2002*
- *MECLİS ARAŞTIRMA KOMİSYONU RAPORU-HAZİRAN/1997*
- *TRAVMA RESÜSİTASYON KURSU. KORHAN TAVİLOĞLU, CEMALETTİN ERTEKİN, RECEP GÜLOĞLU, 2006*
- *ERGÜNAY, O., 2008, AFET YÖNETİMİNDE KURUMSAL YAPILANMA VE MEVZUAT NEDİR? NASIL OLMALIDIR?, İSTANBUL DEPREMİNİ BEKLERKEN SORUNLAR VE ÇÖZÜMLER BİLDİRİLER KİTABI, 20 EYLÜL 2008 CHP İSTANBUL DEPREM SEMPOZYUMU, SAYFA 97-108, İSTANBUL.*
- *[HTTP://WWW.ZAMAN.COM.TR/HABER.DO?HABERNO=1341976](http://www.zaman.com.tr/haber.do?haberno=1341976)*
- *[HTTP://WWW.SAGLIK.GOV.TR/](http://www.saglik.gov.tr/)*

TEŞEKKÜRLER